

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

УКРАЇНА

(19) **UA**

(11) **78927**

(13) **U**

(51) МПК

A61B 8/12 (2006.01)

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: **u 2012 09429**

(22) Дата подання заявки: **02.08.2012**

(24) Дата, з якої є чинними
права на корисну
модель: **10.04.2013**

(46) Публікація відомостей
про видачу патенту: **10.04.2013, Бюл.№ 7**

(72) Винахідник(и):

**Пересунько Олександр Петрович (UA),
Зелінська Наталія Віталіївна (UA),
Войцева Таїсія Миколаївна (UA)**

(73) Власник(и):

**БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ
МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МОЗ УКРАЇНИ,
пл. Театральна, 2, м. Чернівці, 58002 (UA)**

(54) СПОСІБ ДИФЕРЕНЦІЙНОЇ ДІАГНОСТИКИ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ ЦЕРВІКАЛЬНОГО КАНАЛУ

(57) Реферат:

Спосіб диференційної діагностики патологічних процесів цервікального каналу шляхом проведення ультразвукового дослідження з доплерометрією судин нижньої частини маткових артерій включає введення в канал шийки матки як навантажувального фізіологічного тесту цервікс-щітки з наступним повторним вимірюванням доплерометричних показників.

UA 78927 U

Корисна модель належить до медицини, зокрема до гінекології та онкології, і може бути використана для диференційної діагностики раку шийки матки, який розвивається в ендо-, або екзоцервіксі.

Практично всі захворювання шийки матки, з точки зору онкології, можуть бути представлені у вигляді декількох послідовних нозологічних етапів: фоновий процес - передрак - рак. Такий підхід особливо актуальний у зв'язку з тенденцією до зростання захворюваності на рак шийки матки за останнє десятиріччя. Між тим, при гінекологічному скринінгу звичайно оцінюється тільки доступний для візуального огляду екзоцервікс, тоді як в 15-20 % випадків рак шийки матки розвивається в ендоцервіксі [Запорожан В.М., Цегельський М.Р. Гінекологічна патологія. - Одеса: Одеський державний медичний університет, 2002. - 308с.]. Тому, є очевидним доцільність включення в програму гінекологічного скринінгу методу, який дозволяє ефективно, і разом з тим швидко і нетравматично оцінювати структуру шийки матки, в тому числі і внутрішню стінку цервікального каналу.

До недавнього часу використання ехографії з цією метою було малоефективним через невелику роздільну здатність апаратури, яка використовувалася. Однак, поява в останні роки високочастотної цифрової ультразвукової апаратури кардинально розширило можливості оцінки анатомії, фізіології та патології внутрішніх статевих органів у жінок за допомогою трансвагінального дослідження.

Аналогом корисної моделі, що з'являється, є спосіб діагностики маткових кровотеч у постменопаузі шляхом проведення ультразвукового дослідження [Клінічна доплерівська ультрасонографія. За ред. Пола Л. Алана / Пер. з англ. Львів: Медицина світу, 2001. - 293с.]. Спосіб-аналог здійснюється наступним чином: за допомогою трансабдомінального або трансвагінального датчика визначають розширення та гетерогенність ендометрію при його патологічних станах у жінок в постменопаузі до товщини 5 мм та більше. Недоліком способу-аналогу є низька специфічність ендометрію (товщиною 5 мм та більше може визначати як при доброякісному поліпі ендометрію, так і при раку ендометрію з вищенаведеними диференційно-діагностичними труднощами).

Найближчим аналогом корисної моделі, що заявляється, є винахід "Спосіб диференційної діагностики маткових кровотеч в постменопаузі" №22728, / Автори: Пересунько О.П., Бен Мессеуд Е.М., Польова С.П., Войцева Т.М. / Бюл №5 від 25.04.2007.

В основу корисної моделі поставлено задачу удосконалити спосіб диференційної діагностики маткових кровотеч у постменопаузі шляхом додаткового проведення доплерівської оцінки кровотоку висхідної та низхідної частин маткової артерії та ендометрію для оцінки змін, прямо пов'язаних з змінами кровотоку в шийці чи тілі матки при відповідних доброякісних та злоякісних процесах.

Поставлена задача вирішується тим, що в способі диференційної діагностики маткових кровотеч у постменопаузі шляхом проведення ультразвукового дослідження, згідно корисній моделі, додатково проводять доплерометрію кровотоку висхідної та низхідної частин маткової артерії та гіперплазію (поліпи) ендометрію діагностують за зменшенням індексу резистентності до $0,76 \pm 0,05$ та збільшенням середньої пікової систолічної швидкості до $59,5 \pm 18,3$ у висхідній частині маткової артерії; рак ендометрію - за зменшенням індексу резистентності до $0,52 \pm 0,02$ та за збільшенням середньої пікової систолічної швидкості до $72,4 \pm 10,7$ у висхідній частині маткової артерії; рак шийки матки діагностують в низхідній частині маткової артерії за зменшенням індексу резистентності до $0,55 \pm 0,04$, збільшенні середньої пікової систолічної швидкості до $75,5 \pm 11,4$.

Недоліком найближчого аналога є те, що патологічний процес шийки матки діагностують взагалі без диференціації його розміщення в стінці цервікального каналу або піхвовій частині шийки матки (екзоцервіксі).

Спільними ознаками найближчого аналога та корисної моделі, що заявляється, є проведення ультразвукового дослідження з доплерометрією судин низхідної частини маткових артерій.

Суть корисної моделі: для диференційної діагностики типу патологічного процесу в цервікальному каналі використовують фізіологічний "навантажувальний" тест на стінку шийки матки - при проведенні ультразвукової діагностики з доплерометрією пацієнтці вводять в канал шийки матки звичайну цервікс-щітку на всю довжину. Щітка приводить до подразнення та зміни кровотоку шийки матки, яка неоднакова при доброякісних процесах та раку цервікального каналу.

При наявності патологічного процесу в стінці цервікального каналу, у відповідь на функціональне навантаження, доплерівське сканування низхідних частин маткових артерій дозволяє визначити походження (локалізацію) патологічного процесу та його характеристику -

гіперплазія чи злоякісний. Рак цервікального каналу діагностується в низхідній частині маткових артерій за зменшенням індексу резистентності до $0,45 \pm 0,03$ і збільшенні середньої пікової систолічної швидкості до $78,6 \pm 9,7$. Поліпи та гіперплазія епітелію цервікального каналу - за зменшенням індексу резистентності до $0,73 \pm 0,05$ і збільшенні середньої пікової систолічної швидкості до $53,5 \pm 8,4$.

Приклад практичного використання способу. Хворій проводять ультразвукове дослідження матки для виключення патології ендометрію по товщині м-ехо, потім проводять доплерометрію низхідної ділянки маткової артерії. Шийку матки оголюють за допомогою дзеркал та на всю довжину цервікального каналу вводять цервікс-щіточку як навантажувальний фізіологічний тест та, паралельно, здійснюють взяття цитології. Потім повторно проводять доплерометрію низхідної ділянки маткової артерії з вимірюванням пікової систолічної швидкості та індексу резистентності. За допомогою доплерометрії було обстежено 12 жінок з доброякісними захворюваннями шийки матки - поліпами та гіперплазією цервікального каналу, 7 жінок з аденокарциномою шийки матки (рак цервікального каналу).

Результати обстеження дозволяють зробити висновки про можливість застосування методу доплерометрії низхідної ділянки маткової артерії в диференційній діагностиці патологічних процесів в цервікальному каналі.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

Спосіб диференційної діагностики патологічних процесів цервікального каналу шляхом проведення ультразвукового дослідження з доплерометрією судин низхідної частини маткових артерій, який **відрізняється** тим, що в канал шийки матки вводять як навантажувальний фізіологічний тест цервікс-щітку з наступним повторним вимірюванням доплерометричних показників.

Комп'ютерна верстка М. Ломалова

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Урицького, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут промислової власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601